

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ ректора університету
28 квітня 2022 року №60
(зі змінами
Наказ ректора університету
17 листопада 2023 року №261)

ПОЛОЖЕННЯ

про випускню кваліфікаційну роботу здобувача вищої освіти Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про випускню кваліфікаційну роботу здобувача вищої освіти Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя (далі – Положення) є складовою частиною системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Ніжинському державному університеті імені Миколи Гоголя (далі – Університет). Воно розроблене з урахуванням вимог Закону України «Про вищу освіту», нормативних документів МОН України, державних стандартів вищої освіти України, «Положення про організацію освітнього процесу в Ніжинському державному університеті імені Миколи Гоголя». Положення є документом, що регламентує загальний порядок організації написання та захисту кваліфікаційних робіт здобувачами вищої освіти Університету.

1.2. Кваліфікаційна робота бакалавра і магістра є самостійним теоретико-прикладним науковим дослідженням здобувача вищої освіти, що виконується відповідно до навчального плану на завершальному етапі навчання за освітньою програмою певного освітнього рівня і передбачає: а) систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань зі спеціальності та застосування їх при вирішенні конкретних наукових, технічних, економічних, виробничих та інших завдань; б) розвиток навичок самостійної роботи й оволодіння методикою дослідження та експерименту, пов'язаних з темою роботи. Якщо навчальний план допускає під час проведення підсумкової атестації вибір між складанням екзаменів та захистом кваліфікаційних робіт, то до написання та захисту кваліфікаційних робіт

можуть допускатися здобувачі вищої освіти, які активно та результативно займалися науковою роботою і мають середній бал успішності за всі роки навчання не нижче «добре».

Кваліфікаційна робота бакалавра є дослідженням (розробкою) конкретного проблемного питання у межах освітньої програми або науково-практичного (методичного) завдання з елементами наукового пошуку.

Кваліфікаційна робота магістра є самостійним дослідженням (розробкою) наукової проблеми. Вона є видом академічної роботи, що систематизує набуті здобувачем знання та вміння у певній сфері. Кваліфікаційна робота магістра передбачає проведення наукових досліджень (творчих розробок) із проблем певної галузі науки відповідно до спеціальності. Екзаменаційній комісії обов'язково подаються матеріали, що характеризують наукову (творчу) і практичну цінність виконаної роботи – друковані статті, методичні розробки, творчі роботи тощо.

Вимоги до засобів об'єктивного контролю ступеня досягнення кінцевої мети освітньо-професійної підготовки, зокрема, до кваліфікаційної роботи, визначаються стандартом вищої освіти для певного освітнього рівня відповідної спеціальності.

Виконання й захист кваліфікаційної роботи дозволяють визначити рівень теоретичної і практичної підготовки здобувача, перевірити його здатність бути дипломованим фахівцем із певної освітньої програми.

1.3. Головною метою написання кваліфікаційної роботи є оволодіння здобувачами інтегрованою здатністю розв'язувати складні завдання й проблеми в певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення дослідницько-пошукових дій на основі засвоєних за весь період навчання загальних, професійних, предметних компетентностей відповідно до вимог стандартів вищої освіти.

1.4. Цим Положенням визначаються загальні вимоги щодо підготовки та публічного захисту кваліфікаційної роботи. На основі цього Положення факультети, інститути, кафедри можуть, виходячи зі специфіки спеціальностей і навчальних дисциплін, конкретизувати критерії оцінювання й особливості підготовки випускних кваліфікаційних робіт, уточнювати відповідні нормативні вимоги, розробляти методичні рекомендації.

1.5. Виконання кваліфікаційної роботи передбачає:

- поглиблення, систематизацію та закріплення отриманих за час навчання компетентностей здобувача;
- розвиток здатності обирати й аналізувати наукову або практичну проблему, робити висновки й узагальнення, застосовувати знання для вирішення конкретних наукових, виробничих та інших завдань, обґрунтовувати конкретні рекомендації, які можуть мати теоретичний і/або практичний характер;
- напрацювання й розвиток навичок самостійної роботи і творчого пошуку, в тому числі в умовах, що змінюються;
- оволодіння методикою наукових досліджень та експерименту відповідно до спеціальності;
- визначення рівня підготовленості випускника до майбутньої професійної діяльності, самовдосконалення й продовження навчання для здобуття наступного рівня вищої освіти.

2. ЗМІСТ, СТРУКТУРА ТА ОБСЯГ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

2.1. У кваліфікаційній роботі розкривається сутність і актуальність проблеми, що розглядається, вказується ступінь її наукової дослідженості, обґрунтовуються елементи наукової новизни та практична значимість. Проблема розглядається всебічно на основі аналізу літератури, наукових джерел, вивчених фактів і явищ, даних експерименту та ін.

2.2. Кваліфікаційна робота повинна:

- показати рівень спеціальної підготовки здобувача вищої освіти, що має відповідати кваліфікаційним вимогам обраної освітньої програми спеціальності (спеціалізації) та здатність і вміння здобувачем застосовувати отримані знання з фахових дисциплін для вирішення практичних завдань на основі використання емпіричних і теоретичних методів дослідження;
- базуватись на застосуванні прогресивних методів досліджень;
- містити обґрунтування актуальності теми, її теоретичної та практичної цінності;
- засвідчувати самостійність і системність підходу здобувача під час виконання дослідження з конкретної проблеми;

- засвідчувати обізнаність здобувача з науковою літературою з обраної теми;
- містити аналіз різних поглядів з покликаннями на джерела (у вигляді посилань або цитувань) і обов'язкове формулювання аргументованої авторської позиції щодо порушених у роботі дискусійних питань;
- повністю розкривати тему дослідження, містити аргументоване обґрунтування висновків і пропозицій, що становлять наукову та практичну цінність.

2.3. За своєю структурою кваліфікаційна робота, як правило, складається з:

- титульної сторінки визначеного зразка;
- анотації та «ключових слів» (українською і англійською мовами) до однієї сторінки;
- змісту;
- переліку умовних позначень і скорочень (за необхідності);
- вступу;
- окремих розділів, що складаються з підрозділів і завершуються висновками;
- загальних висновків;
- списку використаних джерел;
- додатків (таблиць, діаграм, ілюстрацій, документів, розрахунків, методичних розробок, моделей, макетів, виробів тощо – за необхідності).

2.4. У *вступі* розкривається сутність і стан розроблення наукової проблеми, до якої звертається здобувач, формулюються мета та завдання, визначаються методи та етапи дослідження, аналізується джерельна база, виокремлюються різні погляди, характеризуються тенденції в розробленні проблеми, її теоретико-методологічні аспекти; описується логіка експерименту (за необхідності) обґрунтовується необхідність подальших розвідок та ін. Обсяг вступу кваліфікаційної роботи – 4-6 сторінок.

Вступ повинен мати таку структуру:

- обґрунтування актуальності теми;

- характеристика ступеня вивченості теми в спеціальній науковій літературі;
- визначення об'єкта та предмета дослідження;
- визначення мети та завдань дослідження;
- обґрунтування гіпотези дослідження (за необхідності);
- характеристика методів дослідження;
- наукова новизна отриманих результатів (за необхідності);
- обґрунтування практичного значення отриманих результатів, дані про їх апробацію, публікації тощо.

Обґрунтування актуальності теми – обов'язкова вимога до будь-якої кваліфікаційної роботи. Висвітлення актуальності теми повинно бути небагатослівним: достатньо в межах однієї сторінки викласти теоретичне і практичне значення розробки теми дослідження.

Для того, щоб проаналізувати стан дослідження з обраної теми, автором роботи складається короткий огляд *джерельної бази дослідження*, завдяки якому робиться висновок, що обрана тема потребує подальшого розроблення.

Об'єкт дослідження – це явище, подія, процес, певні суспільні відносини тощо, які зумовлюють проблему і обрані автором для вивчення.

Предмет дослідження міститься у межах об'єкта. Він лише вказує на суттєві зв'язки та відношення, властивості, аспекти, функції, які є визначальними для даного дослідження. Предмет визначає тему дослідження, він також відображається у самій назві роботи.

Мета дослідження повинна відображати його кінцеві прогнозовані результати. Мета пов'язана з об'єктом і предметом дослідження, а також його кінцевим результатом і шляхами його досягнення. Для досягнення поставленої мети дослідження здобувача визначає послідовне виконання відповідних *завдань*: «проаналізувати», «узагальнити», «описати», «встановити», «удосконалити», «розвинути», «обґрунтувати», «розробити» тощо. Завдання повинні формулюватися точно й конкретно, оскільки їх вирішення повинно визначати зміст розділів кваліфікаційної роботи.

Гіпотеза (недоведена теза, припущення, можлива відповідь на запитання) – це науково обґрунтоване припущення, що висувається для пояснення існування

окремих явищ, процесів, зв'язків між ними, закономірностей та механізмів їх, яке після перевірки може виявитись дійсним або хибним. Гіпотеза має бути ймовірною відповіддю на питання, що виникають у ході дослідження, це одне з можливих рішень проблеми.

Об'єкт, предмет, мета і гіпотеза дослідження повинні бути логічно взаємоузгодженими й пов'язаними між собою та темою кваліфікаційної роботи.

Важливим етапом кваліфікаційного дослідження є вибір *методів дослідження*. Вони використовуються як інструмент, завдяки якому досягається визначена мета роботи. Під час написання кваліфікаційної роботи здобувач повинен обирати та використовувати ті методи, за допомогою яких можлива реалізація поставлених у дослідженні завдань.

2.5. Практичне значення отриманих результатів. Подаються відомості про практичне застосування одержаних результатів дослідження або рекомендації щодо їх використання.

2.6. Особистий внесок автора. У разі використання в кваліфікаційній роботі ідей чи розробок, що належать співавторам, разом з якими були написані наукові праці, підготовлені доповіді і виконані спільні дослідження, здобувач повинен відзначити цей факт у кваліфікаційній роботі з обов'язковою вказівкою конкретного особистого внеску.

2.7. Апробація результатів роботи. Зазначається на яких наукових заходах доповідалися результати дослідження тощо.

2.8. Публікації. Наявність публікацій, що є підтвердженням апробації результатів наукового дослідження, є обов'язковою умовою допуску до захисту кваліфікаційної роботи. Зазначається кількість та назви статей у наукових журналах, збірниках наукових праць, матеріалів і тез конференцій, у яких опубліковані результати кваліфікаційної роботи.

2.9. Основна частина повинна відповідати таким вимогам:

- в основній частині, поділеній на окремі розділи, розкривається зміст теми дослідження; у кожному розділі повинна бути завершеність змісту, головна ідея, а також тези, підтверджені покликаннями на джерела, твердження різних авторів, результати анкетувань, експериментів, аналітичних даних, практичного досвіду тощо;

- положення й твердження автора мають бути пов'язані між собою логічно, увесь текст має бути підпорядкований одній головній ідеї;
- кожний розділ роботи необхідно завершувати висновками, а після завершення дослідження формулюються загальні висновки щодо всієї роботи в цілому;
- основна частина кваліфікаційної роботи складається, як правило, з 2-3 розділів. Зміст розділів повинен відповідати темі кваліфікаційної роботи та повністю її розкривати. Назви розділів не повинні збігатися з назвою всієї роботи. Матеріал у розділах повинен викладатися логічно, лаконічно та аргументовано та відповідати вимогам, які ставляться до кваліфікаційних робіт.

2.10. Загальні висновки

Логічним завершенням кваліфікаційної роботи є формування загальних висновків. Головна їх мета – узагальнити підсумки проведеної роботи. Висновки подаються у вигляді окремих лаконічних положень, методичних рекомендацій. Дуже важливо, щоб вони максимально відповідали поставленим завданням.

У висновках необхідно відображати не тільки те позитивне, що вдалося виявити в результаті вивчення теми, а й можливі недоліки та проблеми, а також сформулювати конкретні рекомендації та пропозиції щодо їх усунення. У висновках слід наголошувати на якісних та кількісних показниках здобутих результатів, обґрунтовувати достовірність результатів дослідження, викладати рекомендації щодо вирішення порушених проблеми, удосконалення підходів до їх подальшого вивчення. У стислій формі, з логічною послідовністю викладаються зроблені автором узагальнення і висновки, які в подальшому складають основу доповіді здобувача під час захисту кваліфікаційної роботи перед Екзаменаційною комісією. Обсяг висновків, як правило, становить 2-4 сторінки.

2.11. *Обсяг основного тексту* кваліфікаційної роботи залежить від теми, а також специфіки галузі знань, освітньої програми та характеру дослідження (теоретичне чи прикладне). Основна частина повинна містити два-три розділи, кожний із яких не менше двох підрозділів. Зміст розділів має точно відповідати темі роботи, її меті та завданням. Орієнтовний обсяг основної частини бакалаврської кваліфікаційної роботи – 30-40 сторінок (для природничо-математичних спеціальностей) 40-50 сторінок (для гуманітарних спеціальностей) сторінок

друкованого тексту, магістерської кваліфікаційної роботи – 40-60 (для природничо-математичних спеціальностей), 50-80 сторінок (для гуманітарних спеціальностей).

Конкретні вимоги щодо змісту, структури та обсягу кваліфікаційних робіт з окремих спеціальностей визначаються методичними вказівками, які розробляються відповідними фаховими кафедрами.

В окремих випадках Вчена рада факультету/інституту може приймати інші вимоги щодо обсягу кваліфікаційних робіт з урахуванням специфіки й характеру освітньої програми, конкретної теми та завдання для кваліфікаційної роботи.

2.12. До основного тексту не зараховуються сторінки зі списком використаних джерел, переліком умовних позначень і додатками, а також сторінки основного змісту без тексту, на яких розміщені лише таблиці, схеми, рисунки (ці сторінки входять до загального обсягу тексту роботи). Загальний обсяг тексту кваліфікаційної роботи не регламентується. Сторінки всіх складових кваліфікаційної роботи підлягають наскрізній нумерації.

3. ОСНОВНІ ЕТАПИ Й ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ПІДГОТОВКИ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

3.1. Орієнтовними етапами підготовки й захисту кваліфікаційної роботи є:

- написання здобувачем вищої освіти заяви на ім'я декана факультету/директора інституту про призначення наукового керівника (Додаток 1);
- вибір теми та схвалення її кафедрою, затвердження Вченою радою факультету/інституту;
- формування спільно з науковим керівником завдання і календарного графіка виконання роботи (Додаток 2);
- складання робочого плану кваліфікаційної роботи;
- підбір та аналіз джерел;
- збір фактичного матеріалу, проведення дослідно-пошукової роботи, написання тексту, апробація результатів на конференціях, публікація статей, тез доповідей тощо;
- узгодження з науковим керівником тексту роботи та отримання здобувачем індивідуальних консультацій, участь у семінарах для групи здобувачів, що виконують кваліфікаційні роботи на споріднені за змістом чи характером теми;

- остаточне оформлення кваліфікаційної роботи, перевірка роботи на академічний плагіат, передання її науковому керівникові й рецензентові;
- попередній захист кваліфікаційної роботи на кафедрі;
- передання кваліфікаційної роботи, відгуку наукового керівника, рецензій та інших супровідних документів на фахову кафедру для екзаменаційної комісії;
- публічний захист кваліфікаційної роботи перед екзаменаційною комісією.

3.2. *Здобувачеві вищої освіти надається право* обрати наукового керівника (за особистою заявою) та тему кваліфікаційної роботи з рекомендованої кафедрою тематики або за пропозицією чи згодою наукового керівника – відповідно до комплексного плану наукових досліджень кафедри або індивідуального плану наукової роботи керівника.

Здобувач також має право запропонувати власну тему кваліфікаційної роботи з переконливою аргументацією щодо її актуальності.

Теми кваліфікаційних робіт затверджуються у вересні-жовтні останнього року навчання для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та протягом першого семестру першого року навчання для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти.

За необхідності, але не пізніше ніж за один місяць до захисту, тема кваліфікаційної роботи може уточнюватися або змінюватися, про що ухвалюється відповідне рішення кафедри.

Завдання для виконання кваліфікаційної роботи надає науковий керівник.

Якщо кваліфікаційна робота присвячена складній (комплексній) темі, крім наукового керівника, кафедрою, як виняток, може бути призначений науковий консультант. Необхідність призначення наукового консультанта має бути належно обґрунтованою.

3.3. *Рецензенти* кваліфікаційних робіт, як правило, призначаються з числа науково-педагогічних працівників Університету, які мають наукові ступені, вчені звання. До рецензування можуть також залучатися науково-педагогічні працівники інших закладів вищої освіти із науковими ступенями і вченими званнями, а також висококваліфіковані фахівці із галузі, що відповідає темі кваліфікаційної роботи. Для бакалаврської кваліфікаційної роботи необхідна одна рецензія, а для магістерської кваліфікаційної роботи – дві (зовнішня і внутрішня).

4. ПРАВА ТА ОBOB'ЯЗКИ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ

4.1. Здобувач зобов'язаний:

- чітко дотримуватися графіка виконання кваліфікаційної роботи, а у випадках його порушення давати аргументовані пояснення науковому керівникові або завідувачу кафедри;
- подавати відповідно до графіка науковому керівникові текст кваліфікаційної роботи (частинами та в завершеному вигляді);
- оформити кваліфікаційну роботу відповідно до Національних стандартів і технічних вимог;
- дотримуватися вимог нормативних документів щодо академічної доброчесності, персонально відповідати за наявність академічного плагіату в кваліфікаційній роботі;
- аргументовано й тактовно реагувати на зауваження наукового керівника та рецензента, давати обґрунтовані відповіді на запитання членів Екзаменаційної комісії та присутніх на публічному захисті кваліфікаційної роботи.

4.2. Здобувач має право:

- пропонувати власну тему кваліфікаційної роботи з обґрунтуванням її актуальності;
- обирати наукового керівника;
- порушувати питання перед кафедрою про заміну наукового керівника, якщо для цього є вагомі підстави;
- мати повний доступ до всіх інформаційних баз даних та ресурсів Університету, наукової бібліотеки, кафедри;
- користуватися допомогою наукового керівника в підготовці кваліфікаційної роботи відповідно до п.5.2. цього Положення;
- ознайомитись із рецензією (рецензіями) на свою кваліфікаційну роботу до її захисту.

5. ПРАВА ТА ОBOB'ЯЗКИ НАУКОВОГО КЕРІВНИКА

5.1. Кафедри призначають *наукових керівників* кваліфікаційних робіт, як правило, із числа професорів та доцентів Університету. Для керівництва

підготовкою кваліфікаційної роботи освітнього рівня бакалавра, як виняток, можуть бути призначені викладачі без наукового ступеня й ученого звання. В окремих випадках, виходячи зі специфіки теми кваліфікаційної роботи, за погодженням із першим проректором, керівниками кваліфікаційних робіт можуть бути призначені висококваліфіковані фахівці із галузі, що відповідає темі кваліфікаційної роботи.

Наукова спеціальність, вчене звання керівника, його наукові інтереси повинні відповідати тематиці кваліфікаційних робіт, для виконання яких він призначений як науковий керівник.

Рішення про призначення наукового керівника кафедра приймає одночасно із затвердженням теми кваліфікаційної роботи.

5.2. Керівник кваліфікаційної роботи має:

- надавати здобувачеві допомогу у виборі й обґрунтуванні теми, складанні плану та визначенні етапів виконання роботи, доборі джерел та обранні методів дослідження, написанні, оформленні роботи, підготовці її до публічного захисту тощо;
- надавати допомогу у складанні індивідуального плану роботи та контролювати його виконання;
- проводити систематичні консультації для окремих здобувачів та семінари для групи здобувачів, що виконують кваліфікаційні роботи на споріднені за змістом чи характером теми;
- протягом усього періоду виконання кваліфікаційної роботи на основі аналізу підготовлених здобувачем матеріалів контролювати цей процес та періодично інформувати кафедру про стан підготовки роботи;
- надавати допомогу здобувачеві в підготовці наукових публікацій за результатами дослідження і сприяти їх опублікуванню у фахових виданнях, матеріалах наукових конференцій, симпозіумів, круглих столів та ін.;
- створювати атмосферу академічної доброчесності при організації наукової роботи зі здобувачем;
- надати об'єктивний письмовий відгук про кваліфікаційну роботу здобувача (з висновком щодо можливості її захисту) не пізніше як за два тижні до захисту на засіданні екзаменаційної комісії.

5.3. Науковий керівник має право:

- ознайомитись з рецензією (рецензіями) на кваліфікаційну роботу здобувача до її захисту;
- брати участь у відкритому засіданні Екзаменаційної комісії, на якому захищається кваліфікаційна робота, підготовкою якої він керував.

5.4. Якщо захист кваліфікаційної роботи визнається незадовільним й Екзаменаційна комісія дає згоду на повторний захист роботи без зміни теми, науковий керівник надає здобувачеві необхідну допомогу в доопрацюванні роботи.

6. ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

6.1. Кваліфікаційна робота відкривається титульною сторінкою, де зазначаються: повна назва Університету, факультету/інституту та кафедри; тема кваліфікаційної роботи; освітня програма; освітній рівень; прізвище, ім'я та по батькові здобувача; прізвище, ім'я та по батькові наукового керівника й рецензента (рецензентів), їх наукові ступені та вчені звання; резолюція щодо допуску до захисту (Додаток 3).

6.2. Текст кваліфікаційної роботи починається з анотації та змісту, який відображає її структуру (розділи, підрозділи тощо) із зазначенням сторінок їх розміщення.

6.3. Кожна структурна частина кваліфікаційної роботи (анотація, зміст, перелік умовних позначень, вступ, розділи, загальні висновки, список використаних джерел, додатки) починається з нової сторінки та озаглавлюється великими літерами, наприклад: ВСТУП, РОЗДІЛ, ДОДАТКИ. Розділ та його назва відцентруються відповідно до тексту роботи. Назви підрозділів подаються з абзацу великими літерами.

Якщо обсяг додатків надто великий, вони можуть бути оформлені у вигляді окремої папки з назвою «Додатки до кваліфікаційної роботи».

6.4. Текст кваліфікаційної роботи друкується з одного боку сторінки аркуша формату А4. Поля на сторінках розміщуються так: ліворуч – 30 мм, праворуч – 10 мм, зверху – 20 мм, знизу – 20 мм.

Заголовки розділів друкуються великими літерами. На одній сторінці суцільного тексту має бути 28-29 друкованих рядків, а в рядку – 58-60 знаків із проміжками між словами включно.

Усі сторінки тексту нумеруються. Нумерація починається з титульної сторінки, але порядковий номер сторінки на ній не вказується; на всіх наступних він розташовується праворуч зверху.

Текст кваліфікаційної роботи необхідно набирати шрифтом Times New Roman; розмір кегля – 14; інтервал між рядками – 1,5. Текст роботи не прийнято перевантажувати маркерами, курсивом, іншими шрифтами.

6.5. Повна ідентичність друкованого тексту й електронного файла обов'язкова.

6.6. Бібліографічне оформлення роботи повинно відповідати вимогам Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015.

6.7. Кваліфікаційна робота допускається до захисту за умови, якщо її текст визнається оригінальним та не містить академічного плагіату.

6.8. Кваліфікаційна робота виконується державною мовою або мовою, що вивчається відповідно до освітньої програми.

6.9. Обов'язкова умова високої якості кваліфікаційної роботи – її науковість, чітка логіка викладу, правильність мовностилістичного оформлення. Текст повинен бути старанно вивіреним автором після комп'ютерного набору перед друком принтером. Відповідальність за достовірність використаних у роботі числових, фактичних даних, цитат тощо несе автор.

6.10. Після завершення оформлення кваліфікаційна робота підписується здобувачем на титульній сторінці, брошурується та передається науковому керівникові для відгуку.

7. ПІДГОТОВКА ЗДОБУВАЧА ДО ЗАХИСТУ

7.1. Отримавши відгук наукового керівника, здобувач подає кваліфікаційну роботу на кафедру та на рецензування.

7.2. Не пізніше як за два тижні до захисту, відповідно із затвердженим графіком засідань екзаменаційної комісії, кафедра на підставі успішного передзахисту роботи із врахуванням результатів перевірки на плагіат надає рекомендацію щодо захисту кваліфікаційної роботи здобувача.

7.3. Не пізніше як за п'ять днів до захисту кваліфікаційна робота разом із рецензією (рецензіями), відгуком наукового керівника передається в деканат/дирекцію для екзаменаційної комісії.

7.4. Екзаменаційній комісії можуть надаватися також інші матеріали, що характеризують наукову та практичну значущість роботи (опубліковані статті, тези наукових доповідей за темою дослідження; акти впровадження результатів дослідження; розроблені та виготовлені здобувачем макети, моделі, пристрої тощо).

8. ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

8.1. До захисту кваліфікаційної роботи допускаються здобувачі, які повністю виконали всі вимоги навчального плану.

8.2. Захист проводиться на відкритому засіданні екзаменаційної комісії.

8.3. Екзаменаційна комісія заслуховує виступ автора кваліфікаційної роботи, ознайомлюється з рецензією (рецензіями) на неї та відгуком наукового керівника.

8.4. Для виступу перед екзаменаційною комісією здобувачеві надається до десяти хвилин, що відповідає, озвученню приблизно трьох-чотирьох сторінок тексту.

Усний виступ здобувача на відкритому засіданні екзаменаційної комісії, як правило, містить:

- обґрунтування актуальності теми;
- визначення мети кваліфікаційної роботи, логіки реалізації конкретних завдань;
- розкриття сутності наукової новизни, практичної значущості отриманих результатів дослідження;
- виклад висновків, рекомендацій.

Здобувач вищої освіти зобов'язаний також по суті відповісти на запитання членів екзаменаційної комісії та присутніх, дати аргументовані роз'яснення щодо критичних зауважень висловлених у рецензії (рецензіях).

8.5. Під час виступу здобувач повинен продемонструвати рівень володіння матеріалом дослідження й аргументовано довести наукову та практичну цінність виконаної роботи, зокрема:

- виявити ґрунтовну обізнаність і належну ерудованість щодо обраної проблеми та предмета дослідження, в тому числі обізнаність у зарубіжних джерелах, в контексті своєї спеціальності;

- показати інноваційний характер самостійно отриманих результатів;

- поєднати виступ із використанням мультимедійних засобів, демонструванням таблиць, схем, виробів, пристроїв, установок тощо.

8.6. Рішення про оцінку кваліфікаційної роботи ухвалюється на закритому засіданні екзаменаційної комісії. Оцінювання кваліфікаційної роботи здійснюється за національною шкалою та за 100-бальною шкалою Університету.

При оцінюванні кваліфікаційної роботи екзаменаційна комісія враховує такі основні компоненти: 1 – вагомість отриманих наукових результатів та якість оформлення кваліфікаційної роботи; 2 – презентацію та представлення результатів роботи під час офіційного захисту; 3 – оприлюднення результатів кваліфікаційної роботи.

№ з/п	Орієнтовні критерії оцінювання	Кількість балів
1.	<p>Вагомість отриманих наукових результатів:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● точність та коректність формулювань наукових положень та висновків; ● наукова новизна та практична значущість; ● актуальність обраної теми наукового дослідження; ● чіткість постановки мети та завдань кваліфікаційної роботи та повнота їх реалізації; ● адекватність обраних методів наукового дослідження; ● обсяг отриманих експериментальних даних та глибина їх інтерпретації; ● дотримання наукового стилю викладу інформації. 	до 50 балів (для магістрів), до 55 балів (для бакалаврів)

2.	Якість оформлення кваліфікаційної роботи відповідно до встановлених вимог.	до 10 балів
3.	Представлення результатів кваліфікаційної роботи на офіційному захисті (якість доповіді та мультимедійної презентації, відповіді на запитання)	до 30 балів
4.	Оприлюднення результатів кваліфікаційної роботи: <ul style="list-style-type: none"> ● участь в наукових конференціях, конкурсах студентських наукових робіт; ● наявність наукової публікації за результатами кваліфікаційної роботи (в друкованому чи електронному виданні); ● впровадження результатів наукової роботи в практику, наявність актів впровадження 	до 10 балів (для магістрів), до 5 балів (для бакалаврів)
	Максимальна оцінка	100 балів

8.7. Здобувачеві, який успішно захистив кваліфікаційну роботу, за рішенням Екзаменаційної комісії присвоюється ступінь бакалавра чи магістра, видається диплом і додаток до нього.

8.8. Якщо за національною чотирибальною шкалою здобувач вищої освіти склав усі екзамени та диференційовані заліки лише з оцінками «відмінно» та «добре», з яких не менше 75% дисциплін навчального плану на «відмінно», і захистив кваліфікаційну роботу з оцінкою «відмінно», йому видається диплом з відзнакою.

8.9. Кваліфікаційна робота (один примірник), рецензія (рецензії), відгук наукового керівника, протокол подібності з результатами перевірки зберігаються в установленому порядку.

8.10. Назва та оцінка кваліфікаційної роботи заносяться в індивідуальний навчальний план студента, навчальну картку студента, додаток до диплома випускника.

8.11. За пропозицією екзаменаційної комісії кращі кваліфікаційні роботи відзначаються заохочувальними заходами, зокрема, наданням випускникам рекомендацій до вступу в аспірантуру тощо.

8.12. Якщо захист кваліфікаційної роботи визнається незадовільним, екзаменаційна комісія ухвалює рішення щодо можливості повторного захисту тієї самої роботи з доопрацюванням, чи необхідності опрацювання нової теми, визначеної відповідною кафедрою.

Здобувач, який не захистив кваліфікаційної роботи, допускається до повторного її захисту протягом трьох років після закінчення курсу навчання в Університеті.

Здобувачам, які не захищали кваліфікаційної роботи з поважної причини (підтвердженої документально), наказом ректора може бути продовжено термін навчання до закінчення терміну роботи екзаменаційної комісії з метою захисту кваліфікаційної роботи, але не більше, ніж на один рік.

Не пізніше двох тижнів після останнього засідання ЕК відповідальні фахових кафедр мають завантажити електронні файли захищених кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти у репозиторій Університету і заповнити відповідні розширені анотації українською та англійською мовами.

**Схвалено Вченою радою університету
28 квітня 2022 р., протокол № 11
(зі змінами від
16 листопада 2023 р., протокол № 5)**

Декану/директору

_____ (назва факультету/інституту)

Ніжинського державного університету
імені Миколи Гоголя

_____ (науков. ступінь, вчене звання, ПІБ декана/директора)

студента спеціальності _____ (шифр, назва спеціальності)

ОП _____ (назва освітньої програми повністю)

_____ факультету/інституту (назва факультету/інституту)

_____ курсу (курс)

денної/заочної форми навчання

_____ (ПІБ студента)

Заява

Прошу дозволити мені виконання кваліфікаційної роботи під науковим керівництвом д.і.н., професора (к.і.н., доцента) ПІБ

«_____» _____ 202_ р.

Підпис

Віза наукового керівника

Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя

Факультет/інститут

Кафедра

Освітній рівень _____

Освітня програма _____

Спеціальність _____
(шифр і назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

_____ ім'я ПРІЗВИЩЕ

« ____ » _____ 20__ року

ЗАВДАННЯ

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТОВІ

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи _____

керівник роботи _____
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом закладу вищої освіти від « ____ » _____ 20__ року № _____

2. Строк подання студентом роботи _____

3. Вихідні дані до роботи _____

_____

_____

_____

4. Дата видачі завдання _____

Міністерство освіти і науки України
Ніжинський державний університет імені Миколи
Гоголя

Найменування факультету/інституту

Найменування кафедри

(назва освітньої програми)

(шифр і назва спеціальності)

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня _____
(освітній ступінь: бакалавр або магістр)

(назва роботи)

студента/студентки _____
(прізвище, ім'я, по батькові здобувача освітнього ступеня)

Науковий керівник _____
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

Рецензент _____
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

Допущено до захисту

Завідувач кафедри _____
_____
(посада) (підпис) (дата) (Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Ніжин - рік